

UNIVERZALNO CRKVENO SLIKARSTVO

Ilustrirano Vjervanje

Vjerujem u jednoga Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje ... i utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice, i postao čovjekom.
Raspet također za nas pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan. I uskrsnuo treći dan ... I život budućega vijeka. Amen.

Ilustrirano Vjervanje ili kršćansko apostolsko i nicejsko Vjervanje oslikano u crkvi/hramu po redosljedu početak-tijek-kraj, je sinergija vjere i umjetnosti, dobroga i lijepoga, a pritom je savršeno i nenadmašivo umjetničko djelo kao što je savršeno za sva vremena i Vjervanje.

Slika ili ikona stvaranja svijeta, kod pročelja, oblikovana je na osnovi Biblije, Postanak 1:1-31, Izlazak 3:14 „אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה“, Kološani 1:16, i Crkvene Predaje, posebno *Srednji kršćanski nauk* i <http://santa-sofia.org>. Ova izvorna slika je slavenska sinteza i ispravak teologijski nedostatne, no umjetnički odlične, slike u čuvenoj Sikstinskoj kapeli u Rimu, koja je bila oslikana u 16. stoljeću prije popularizacije Krunice (1571.) i Križnog puta (1731.) pa i te slike u njoj nedostaju.

Slike na lijevoj i desnoj strani: Otajstva krunice ('15 u 1' oko 25 cm x 35 cm x 15 slika, od Blagovjesti do Krunjenja na nebu Majke Marije, mogući okvir '15 u 1' je po uzoru na okvir '5 u 1' Gospe Trsatske) i Križni put ('15 u 1' oko 25 cm x 35 cm x 15 slika, 15. slika Kristov silazak nad pakao na Veliki Petak, izvorno slavensko-talijanski) prema svetištu Marije Bistrice i UNESCO-ovom spomeniku kulture Gospe od Škrpjela kraj Kotora, „Hrvatska Sikstinska kapela“ – i druge slike.

Slika Posljednje Večere („iz prvog kršćanskog hrama“ u Jeruzalemu – Dragutin Kniewald) je pred oltarom kao u crkvi u Ogulinu u Riječkoj metropoliji, u katedrali u Punta Arenasu („Hrvatski grad“), u poljskoj crkvi u New Yorku i Mississaugi kraj Toronta, slično kao u Zagrebačkoj bazilici i katedrali, u katedrali u Frankfurtu, u crkvi u Fužinama i još drugdje.

Slika Svetih u životu vječnom sa Bogom, primjerice u crkvi/kapeli u Jadrcu u Riječkoj nadbiskupiji i djelo umjetnika Domenica Ghirlandaia, je iza oltarne/pričesne ograde (ikonostas) u apsidi, u čijoj sredini je i tabernakul. Ta slika, kao i 15. postaja Križnog puta, silazak nad pakao, lijepo i savršeno zaokružuje ilustrirano Vjervanje u jednu dosljednu i nezamjenljivu cjelinu.

U većim crkvama, mogle bi se još dodati i slike, vitraj, kao na primjer pad Adama i Eve, Mojsije i 10 Zapovjedi, Sveti Ilija, Milosrdni Samaritanac – dobra djela, Pokajanje Carinika/Zakeja, Apostolski Sabor u Jeruzalemu, Car Konstantin i sloboda Kršćanstva 313., Sveti Leopold Mandić u ispovjedaonici – sakramenti, Blaženi Ivan Pavao II. na Trsatu – molitva, hram Svetog Petra u Rimu i slično. „Idealni hram, dom naroda Božjega, jest sakralni praktični simbol nadvremenske forme i proporcije, ukrašen likovima svetih osoba i događaja od početka stvorenja do proslavljenja na nebu“ – to jest, hram simetrije i sklada (primjerice u Carigradu, Kijevu, Zenici, Đakovu, Udbini, Rimu i Washingtonu) koji propovjeda Kršćanstvo u slikama i u kojemu se vrši Liturgija na slavu Božju i posvećenje ljudsko. Oblik crkvene kupole mogao bi biti simbol duge iz Knjige Postanka 9:16, a križ na njoj znak je Novoga Saveza. Vidi: Župa Svetog Križa, *Osnovni Kršćanski Vjeronauk*, Ogulin, 2013.; Župa Hrvatskih Mučenika, *Univerzalna Crkvena Ikonografija – Ilustrirano Vjervanje* (prijevod iz poljskog originala 1999.), Mississauga, 2001.; Florijan Škunca i drugi, *Sakralni prostor tijekom povijesti i danas*, Zagreb, 1987.; Pismo Pape Ivana Pavla II. povodom 1200. obljetnice Nicejskoga Sabora II., Rim, 1987.; Paul Evdokimov, *L'Art de l'icône: théologie de la beauté*, Paris, 1972.; Vatikan II., *Sacrosanctum Concilium*, Rim, 1963.; Dragutin Kniewald, *Crkveno graditeljstvo, kiparstvo i slikarstvo*, Zagreb, 1944.; Dragutin Kniewald, *Liturgika*, Zagreb, 1937.

Povodom „Godine vjere“ i 1700. obljetnice slobode Kršćanstva, priprema Goranska Matica, Vrbovsko <http://goranskamatica.org>; blagoslovom Biskupa Mile Bogovića <http://gospicko-senjska-biskupija.hr> 21.11.2013., izdaje Župa „Blaženi Alojzije Stepinac“, Ogulin, 24.11.2013.